

Lausunto Metsähallituksen Lapin luonnonvarasuunnitelma -luonnoksesta

Khall 24.03.2026 § 94
144/00.04.00/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597

2.3.2026 kirjatulla lausuntopyynnöllä Metsähallitus pyytää lausuntoja luonnoksesta Lapin luonnonvarasuunnitelmaksi vuosille 2026–2031. Luonnonvarasuunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa saamelaiden kotiseutualueen eteläpuolisessa Lapissa vuosina 2026-2031. Lausua tulee 27.3.2026 mennessä.

Luonnonvarasuunnitelmat ovat viisivuotisia suunnitelmia, joilla on Metsähallituksen toimintaa ohjaava vaikutus alueellisesti. Taustalla ovat valtio-omistajan odotukset ja valtioneuvoston asettama omistajapolitiikka. Metsähallituksen strategiaan ja valtio-omistajan asettamiin raameihin pyritään luonnonvarasuunnitelman mukaan sovittamaan asiakkaiden, sidosryhmien ja kumppanien toiveet. Pääteemoina ovat vihreä kasvu, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus sekä hyvinvointi ja turvallisuus.

-Vihreän kasvun pääteeman alla Metsähallitus toteaa, että se tarjoaa vuosittain 2,1 miljoonaa kuutiometriä ainespuuta teollisuuden puuntarpeisiin tulevalla suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella 2019-2025 tavoite oli 1,9 miljoonaa kuutiometriä. Tämä tarkoittaa hakkuiden kiihdyttämistä. Esiin nousee kysymys paineesta aarniometsiä kohtaan. -Eri elinkeinomuodoille syntyviä haittoja pyritään minimoimaan ottamalla huomioon monimuotoisuutta tukevat alueet – tästä huolimatta kasvavat hakkuupaineet ja maankäsittelymuodot uudistushakkuissa (12 000 hehtaaria) kasvattavat painetta virkistyskäyttöön ja porotalouteen esimerkiksi
-Matkailukeskusten ja niiden lähialueiden kanssa aiotaan jatkaa maankäytön yhteensovittamista kuntien ja paikallisten yhteistyöryhmien kanssa ja tarpeen vaatiessa perustaa uusiakin yhteistyöryhmiä
-Asemakaavoituksen avulla pyritään luomaan tontteja eri elinkeinojen ja kuluttajien tarpeisiin

-Hyvinvointi ja turvallisuus osion alla metsähallitus toteaa kehittävänsä kuntayhteistyötä tiedonvaihdon ja paikallisen palvelutarpeen edistämiseksi. -Elinkeinojen osalta porotalouden toimintaedellytyksiä turvataan jatkamalla hyväksi havaittuja käytäntöjä ja omaa roolia selkeyttäen edunvalvojiin nähden
-myös kalastuslupiin liittyviä kokonaisuuksia pyritään huomioimaan

Ilmasto ja luonnon monimuotoisuuden osalta luonnonvarasuunnitelman tavoitteissa on nostettu esille metsänhoitotöiden oikea-aikaisuus hiilinielujen vahvistamiseksi lannoittamalla, taimikonhoidolla ja jalostettujen viljelymateriaalien käytöllä.
-tietoa pyritään keräämään erilaisten inventointien avulla ja seurantamenetelmien avulla lisätään varautumista ilmastomuutokseen lausutaan suunnitelmassa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä lausuntonaan seuraavaa:
Luonnonvarasuunnitelman 2026-2031 pääteemoina ovat vihreä kasvu, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus sekä hyvinvointi ja turvallisuus. Kittilän kunta toteaa, että hakkuiden kasvattamista edelleen nykyisestä tasosta

(1,9 miljoonaa kuutiometriä) ainespuun tarjoamiseksi teollisuuden tarpeisiin ei tulisi tehdä, koska sillä on vaikutusta hakkuupaineisiin, jotka kohdistuvat monimuotoisuuteen, poroelinkeinoon (talvilaitumet) ja jopa matkailuun. Hakkuu tavoite oli nostaa se 2,1 miljoonaan kuutiometriin vuodessa. Muun muassa Suomen ympäristökeskus (SYKE) on varoittanut hakkuiden kasvattamisesta. Tavoitteena tulisikin olla nykyinen (1,9 milj. kuutiom.) taso nostamisen sijasta.

Kittilän kunta pitää tärkeänä ja välttämättömänä, että hakkuista pidättäydytään matkailukeskusten välittömässä läheisyydessä. Luonnonvarasuunnitelmassa vuosille 2026-2031 esille nostettu tarve maankäytön yhteensovittamisesta on keskeinen keino välttää vastakkainasettelu. Paikallisten yhteistyöryhmien toiminta nähdään tarpeellisenä myös Kittilän kunnankin mielestä. Lisäksi asemakaavoituksen avulla voidaan parantaa tilannetta matkailukeskusten läheisyydessä. Tällöin esille nostettu kuntayhteistyö on välttämätöntä.

Kittilän kunta pitää luonnonvarasuunnitelmassa tunnistettuja riskejä maankäytön osalta riskeinä joissa yhteistyö ja vuoropuhelu ovat keskeisiä välttämiskeinoja ääripäiden ja vahvojen mielipide-erojen syntymiselle. Arktisella alueella turvallisuus lisääntyy varautumalla, mikä tulisi ottaa huomioon muussakin suunnittelussa, kuten infrassa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallituksen jäsen Reijo Kyrö esitti, että lausuntoon lisätään seuraava kohta:

Kunnanhallitus kiinnittää huomiota siihen, ettei erityisperusteisten oikeuksien haltijoita ole kuultu. Kyseiset oikeudet ovat omistusoikeuksiin verrattavissa olevia oikeuksia.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Kyrön esittämän lisäyksen lausuntoon.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Marita Toivanen oli poissa kokouksesta klo 16:07 – 16:12.

Jäsen Paula Nevalainen esitti, että lisätään lausuntoon myös tämä lause: Kittilän kylien kotitarvepuun otto säilyy kylillä edelleen.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Nevalaisen esittämän lisäyksen lausuntoon.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan esityksen lisättynä Kyrön ja Nevalaisen lisäyksillä.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.